

som atter og atter har vist sig at have beklagelige Følger.

Men medens Folkeforbundet fæstner sin Organisation, kan det jo ogsaa udføre et direkte nyttigt, praktisk Arbejde. Jeg tænker her ikke blot paa den Art rent praktiske Foretagender som en bedre Tilrettelægning af Transportforholdene indenfor den Verden, som er samlet i Folkeforbundet, eller en Udvikling af de internationale Sundhedsbestemmelser, ved Hjælp af hvilke man har ydet en væsentlig Indsats til at forhindre, at Epidemierne fra det østlige Europa bredte sig til Mellemeuropa og muligvis betydelig videre, men jeg tænker ogsaa paa Behandlingen af adskillige af de Konfliktspørgsmaal og Vanskeligheder mellem Staterne, der er opstaaet i den nuværende Forvirrings og Opløsnings Tid. Det er indtil denne Dag lykkedes Folkeforbundet paa ikke uvæsentlige Punkter at yde sin Medvirkning til en Løsning af saadanne Spørgsmaal, som det ellers kunde have voldt meget store Vanskeligheder at løse.

Den betydningsfuldeste Opgave, som Folkeforbundet har faaet Magt med, er vel nok Ordningen af Østrigs Finanser; men ved Siden deraf stod ved sidste Møde Meddelelse om en tilsvarende Ordning af Albaniens Finanserforhold og Meddelelse om, hvad man havde ydet for at muliggøre Tilværelsen for de mangfoldige Græske, der som Flygtninge var drevet fra Lilleasien over paa Europas Grund. Dertil kommer Ordningen af de økonomiske Forhold i Danzig, og man vil med Rimelighed kunne regne med, at Folkenes Forbund indenfor den nærmeste Tid vil komme til at staa overfor en lignende Opgave i Ungarn som den, der nu med Held er løst i Østrig. Dertil kan føjes dette, at ogsaa i rent politiske Konflikter har Folkenes Forbund grebet ind og ikke uden at øve en heldig Indflydelse. Det Punkt, hvor det lykkedes mindst, er vel den lithauisk-polske Konflikt, hvor man vel har opnaaet, at der ikke kom en Afgørelse ligefrem ved Vaaben, men hvor Forholdet dog er blevet dette, at et Kup, en Magtanvendelse, blev bestemmende med Hensyn til de nye Grænser. Et Punkt, hvor man har grebet ind, men hvor denne Indgriben er blevet meget omstridt, er Afgørelsen i Øvre Schlesien; men om denne tør dog vel siges, at den meget voldsomme Kritik, der i første Række rettedes imod denne, er i ikke ringe Grad traadt tilbage, og at det gennem den Ordning, som er gennemført der, er lykkedes paa een Gang nogenlunde — mere kan der ikke være Tale om — at tilfredsstille de

ationale Hensyn, der kunde tages i Øvre Schlesien, og de økonomiske Hensyn, der ogsaa paa det Punkt er Grund til at tage.

Med Hensyn til den store Konflikt, som under den sidste Forsamling i Genève først og fremmest optog Sindene, nemlig den græsk-italienske, da har allerede det ærede Medlem Hr. Moltesen omtalt den Betydning, som det havde, at Forbundets Repræsentanter paa det Tidspunkt var samlet, og Grund er der til at understrege, at saa ufuldkommen Løsningen end var, saa opnaaedes dog dette, at et Magtovergreb fra en meget stærk Stat overfor en svagere Stat for første Gang i Tiden efter den store Krigs Begyndelse virkelig er blevet vist tilbage, saaledes at den Handling, her var Tale om, er blevet gjort om igen.

Men ved Siden af denne Indgriben, der kun kan blive meget ufuldkommen, saa længe de politiske Forhold er, som de er i Europa, bør jo efter den Opfattelse, som har været hævdet fra vor Side i Danmark, ogsaa kunne opnaas en Ting af ret stor Værd, nemlig dette, at de aarlige Forsamlinger i Genève giver Lejlighed til en Meningsudveksling mellem Repræsentanter for de forskellige Stater om de store vanskelige politiske Spørgsmaal. En Udvikling i den Henseende var i de første Aar kommet i Gang og syntes at være fremadskridende og at give Løfter om at kunne føre ret vidt. Men jeg tror, at vi maa erkende, at der i saa Henseende i Aar foregik en tilbagegaaende Bevægelse. Denne tilbagegaaende Bevægelse beroede paa den ganske akutte Form, som Krisen mellem Frankrig og Tyskland havde, noget ogsaa paa Krisen mellem Italien og Grækenland, men først og fremmest paa dette, at der i alle de storpolitiske Spørgsmaal bestod en dybtgaaende Meningsforskel mellem Frankrig og England. Denne Meningsforskel mellem de to stærkeste Magter i Europa bevirkede, at disse to Magter ønskede, at man kun i ringe Grad skulde føre de store, vanskelige Spørgsmaal frem til Forhandling i Genève, og dette medførte ligesom en Lammelse af den almindelige Drøftelse dernede, som føltes i høj Grad pinlig ved mange Lejligheder. Men paa den anden Side var man fra de mindre Staters Side villig til at erkende, at der maatte tages meget Hensyn til det Ønske, der i saa Henseende fandtes, fordi man maatte vige tilbage for paa noget Punkt at vanskeliggøre de i Forvejen saa vanskelige Forhold, der findes indenfor Europa.

Dette gav imidlertid Lejlighed til en almindelig Drøftelse af, i hvilket Omfang Forbundet kunde tage store Spørgsmaal op